

XIV. Leó pápa keresztútja 2026 nagypéntekén

Jézus nyomában Szent Ferencel

A 2026. évi keresztúti elmélkedéseket Szent Ferenc tranzitusának 800. jubileumi évében Francesco Patton ferences szerzetes, a Szentföldi Kustódia emeritus vezetője írta.

Fordította Török Csaba.

Bevezetés

A Via Dolorosa Jeruzsálem óvárosának utcáin halad végig. Ezen járva Jézus útját követjük elítélésének helyszínétől keresztre feszítésének és temetésének, egyben feltámadásának helyéig.

Nem ájtatos és csöndes emberek között vezet ez az út. Akárcsak Jézus idejében, ma is kaotikus, zavaros és zajos környezetben haladunk olyanok között, akik osztják az Őbeléje vetett hitünket, de olyanok között is, akik kinevetnek és sértegetnek. Ilyen a mindennapos élet.

A Via Crucis nem annak az útja, aki sterilen ájtatos és absztrakt eszmélkedésbe visszavonult világban él. Annak a gyakorlata ez, aki tudja, hogy a hitnek, a reménynek és a szeretetnek a valódi világban kell megtestesülnie, ahol a hívő szüntelenül kihívások elé néz és szüntelenül el kell sajátítania Jézus előrehaladásának módját.

Idén ünnepeljük [2026-ban, a szerk.] Assisi Szent Ferenc halálának nyolcadik centenáriumát. Assisi szentje Péter apostoltól kölcsönzött szavakkal írja le keresztény életünket: emlékeztet rá, hogy hivatásunk „a Krisztus nyomába szegődés, aki barátjának hívta árulóját és önként adta magát keresztre feszítőinek kezére” (*Rnb XXII, 2: FF 56; vö. 1Pt 2,21*). Isten szegénykéje arra buzdít, hogy szögezzük Krisztusra tekintetünket: „Nézzük figyelmesen, testvéreim, a jó pásztort, aki vállalta a kereszt szenvedését, hogy megmentse bárányait” (*Amm VI: FF 155*).

Amikor végigjárjuk ezt a Via Crucist, fogadjuk el Szent Ferenc meghívását: lépünk Jézus nyomába. Ez nem pusztán szertartásos vagy értelmi tett, hanem bevonja egész személyünket és egész életünket: „Hozzátok áldozatul testeiteket és vegyétek vállatokra szent keresztjét és kövessétek a végsőig az ő legszentebb parancsolatait” (*UffPass XV,13: FF 303*).

I. állomás: Halálra ítélik Jézust

A János szerinti evangéliumból (19,9–11)

[Pilátus] Újra bement a helytartóságra, és megkérdezte Jézustól: „Honnan való vagy te?” Jézus azonban nem felelt neki. Ezért Pilátus azt mondta neki: „Nekem nem válaszolsz? Nem tudod, hogy hatalmam van arra, hogy szabadon bocsássalak, és arra, hogy megfeszítsselek?” Jézus azt felelte: „Semmi hatalmad sem volna felettem, ha onnan felülről nem adatott volna neked. Ezért annak, aki engem kezedbe adott, nagyobb a bűne.”

Assisi Szent Ferenc írásaiból (2 Lfed 28-29: FF 191)

Akik hatalmat kaptak arra, hogy ítéljenek a többiek fölött, gyakorolják irgalommal az ítélethozatalt úgy, ahogyan ők is szeretnék, ha elnyernék az Úr irgalmasságát; az ítélet irgalom nélkül sújt le azokra, akik nem alkalmazták az irgalmasságot.

Úr Jézus, a Pilátussal folytatott párbeszédben leleplezel minden vélelmezett emberi hatalmat. Ma is vannak olyanok, akik azt hiszik, korlátlan tekintélyre tettek szert és azt gondolják, kényük-kedvük szerint élhetnek és visszaélhetnek azzal. A római prefektushoz intézett szavaid kiiktatnak minden kétértelműséget: „Semmi hatalmad sem volna felettem, ha onnan felülről nem adatott volna neked” (Jn 19,11).

Assisi Ferenc, aki egyszerűen csak arra törekedett, hogy a nyomodban járjon, arra emlékeztet minket, hogy minden tekintély felelős az Isten előtt azért, hogy miként él a kapott hatalommal: az ítélethozatal hatalmával, a háború indításának vagy lezárásának hatalmával, a erőszakra vagy a békére nevelés hatalmával, a bosszúvágy vagy a kiengesztelődés-vágy táplálásának hatalmával, a hatalommal, hogy a népek elnyomására vagy nyomorból való kiszabadítására használja fel a gazdaságot, az emberi méltóság lábbal tiprásának vagy megoltalmazásának hatalmával, az élet előmozdításának és megvédésének vagy visszautasításának és elfojtásának hatalmával.

Mi is mindannyian arra nyertünk meghívást, hogy felelősen éljünk a hatalommal a mindennapi életben. Jézus, te ezt mondod nekünk: Jól használd fel a hatalmat, amelyet kaptál, és emlékezz, hogy bármit is teszel egy emberi lénynek, különösen, ha kicsiny és törékeny, azt nekem teszed. Egy napon pedig majd nekem kell számot adnod erről.

Imádkozzunk és mondjuk: *Emlékeztess rá, Jézus!*

Hogy te azonosulsz minden ítélet által sújtott emberrel: *Emlékeztess rá, Jézus!*

Hogy ne engedjem előítélek által vezéreltetni magam: *Emlékeztess rá, Jézus!*

Hogy a szeretet az igazi hatalom: *Emlékeztess rá, Jézus!*

Hogy az ítéletben az irgalmasság győzedelmeskedjen: *Emlékeztess rá, Jézus!*

Hogy akkor is a jót kell választani, amikor ennek ára van: *Emlékeztess rá, Jézus!*

II. állomás: Jézus vállalja veszi a keresztet

A János szerinti evangéliumból (19,14–17)

A húsvéti készüllet napja volt akkor, a hatodik óra körül. Így szólt a zsidókhoz: „Íme, a ti királyotok!” De azok így kiáltottak: „El vele, el vele, feszítsd meg őt!” Pilátus megkérdezte tőlük: „Feszítsem meg a királyotokat?” A főpapok azt felelték: „Nincs királyunk, csak császáruk!” Akkor aztán kezükbe adta őt, hogy feszítsék meg. Azok átvették Jézust. Ő pedig keresztyét hordozva kiment az úgynevezett Koponyahelyre, amelyet héberül Golgotának hívnak.

Assisi Szent Ferenc írásából (Amm V, 7-8: FF 154)

Még ha szebb és gazdagabb is volnál mindenkinél és csodálatos dolgokat vinnél végbe, például kiűznéd a démonokat, mindez akadályozna és nem lenne a tiéd, és semmiképpen nem dicsekedhetnél ezekkel; de dicsekedhetünk a következőkkel: gyöngeségeinkkel és azzal, hogy nap mint nap a vállunkon viszzük Urunk, Jézus Krisztus szent keresztyét.

A „kereszt” szó elutasító választ, nem pedig vágyakozást vált ki bennünk. Könnyebben megszületik bennünk a kereszt előli menekülés kísértése, semmint átölelésének vágya.

Jézus, biztos vagy benne, hogy akkor is így volt ez, amikor a te válladra tették a keresztyet. A Getszemániban azt kérted Atyádtól, hogy vegye el tőled ezt a kelyhet, bár egész lényeddel teljesíteni akartad akarátát. A kereszt a legrettenetesebb és fájdalmasabb kivégzési mód volt, amellyel a rabszolgákat, a javíthatatlan bűnözőket és az Isten által megátkozottakat sújtották.

Mégis magadra vetted és vállaidon hordoztad, s végül hagytad, hogy a kereszt hordozzon téged. Nem azért tettél így, mert szép vagy vonzó volt, hanem az irántunk érzett szeretetből. Amikor felemelted súlyos terhét, tudtad, hogy minket is kiemelsz a bennünket agyonnyomó rossz súlya alól. Az életünket romba döntő bűn terhét vetted magadra. Keresztyed felvállalva s a válladra véve azt felvállaltad törekenységünket és magadra vetted embervoltunk terhét. Magadra vetted szolgaságainkat, bűneinket és átkunkat.

Szabadíts meg, Jézus, a keresztytől való félelemtől. Add meg a kegyelmet, hogy kövessünk utadon és ne dicsekedjünk semmi másban, csakis a te keresztyedben.

Imádkozzunk és mondjuk: *Szabadíts meg, Urunk!*

Az emberi dicsőség vágyától: *Szabadíts meg, Urunk!*

A kísértéstől, hogy figyelmen kívül hagyjuk a szenvedőt: *Szabadíts meg, Urunk!*

Attól, hogy csak önmagunkkal foglalkozzunk: *Szabadíts meg, Urunk!*

A hűségben való elköteleződés félelmétől: *Szabadíts meg, Urunk!*

A kereszt félelmétől és visszautasításától: *Szabadíts meg, Urunk!*

III. állomás: Jézus először esik el

A János szerinti evangéliumból (12,24–25)

Bizony, bizony mondom nektek: ha a földbe hullott gabonaszem el nem hal, egymaga marad, de ha elhal, sok termést hoz. Aki szereti életét, elveszíti azt, de aki gyűlöli életét ezen a világon, megőrzi azt az örök életre.

Assisi Szent Ferenc írásaiból (Amm XXII, 3: FF 172)

Boldog a szolga, aki nem siet kimagyarázni magát s alázatosan elviseli a bűn miatti megszégyenítést és megrovást még akkor is, amikor semmi rosszat nem követett el.

Jézus, a te életed folyamatos leereszkedés és alászállás volt. Bár Isten voltál, kiüresedtél, hogy emberré legyél. Gazdag voltál s szegénnyé lettél. Amikor pedig eljutottál küldetésed végére, miközben vállaidon hordoztad a teljes emberiség súlyát, a Via Dolorosa kemény köveire zuhantál. A halálra ítélték Jeruzsálem népének szeme láttára, egyfajta látványossággként járták be ezt az utat.

Ez egy még mélyebb leereszkedés: a pokolra való alászállás, a halál misztériumába zuhanás elővételezése. Földi életünk végén mi mindannyian ide hullunk alá. A te esésed azonban a búzaszem földbe hullása, amely kész elhalni, hogy termést hozzon.

Segíts, hogy mi is inkább odalent, a többiek lábánál legyünk, semmint hogy fennén álljunk, uralkodva rajtuk. Segíts, hogy bukásaink és megaláztatásaink tapasztalataiból is megtanuljunk az alázat útját, s hogy békével viseljük a sértéseket és az igazságtalanságokat.

Add, hogy közel érezzük magunkat hozzád különösen és legfőképpen akkor, amikor elesünk, annyira közel, hogy észrevegyük: te magad emelsz fel és indítasz újra útnak minket. És add, hogy a búzaszemhez hasonlóan mi is megtanuljunk bízni a földben, tudva, hogy a halál —neked hála— az örök élet anyaméhe.

Imádkozzunk és mondjuk: *Emelj fel, Jézusunk!*

Amikor törekenységünk miatt elbukunk: *Emelj fel, Jézusunk!*

Amikor azért esünk el, mert valaki elbuktat minket: *Emelj fel, Jézusunk!*

Amikor elhibázott döntéseink miatt bukunk el: *Emelj fel, Jézusunk!*

Amikor reménytelenségbe zuhanunk: *Emelj fel, Jézusunk!*

Amikor a halál misztériumába hullunk alá: *Emelj fel, Jézusunk!*

IV. állomás: Jézus találkozik anyjával

A János szerinti evangéliumból (19,25–27)

Jézus keresztje mellett ott állt anyja, anyjának nővére, Mária, Kleofás felesége és Mária Magdolna. Amikor Jézus meglátta anyját és az ott álló tanítványt, akit szeretett, így szólt anyjához: „Asszony, íme, a te fiad!” Azután azt mondta a tanítványnak: „Íme, a te anyád!” És attól az órától magához vette őt a tanítvány.

Assisi Szent Ferenc írásaiból (Rb VI, 8: FF 91)

Mindenki bátran tárja fel szükségleteit a másíknak, hiszen, ha egy anya táplálja és szereti testi gyermekét, mennyivel gondosabban kell táplálnunk és szeretnünk a lelki testvérünket?

Természetes, hogy édesanyánk ott van életünk kezdeténél. Ám nem természetes, hogy édesanyánk ott álljon a halál órájában, mivel ez azt jelenti, elragadták az életünket: egy betegség, egy baleset, az erőszak, a reményvesztés. Mária, az asszony, aki téged szült, Jézus, ott van melletted a Kálváriára vezető utadon és ott van veled a kereszt alatt.

Te azt kéred tőle, hogy újra szüljön és a továbbiakban a szeretett tanítvány, mindannyiunk, az egyház anyja legyen, azé az új emberiségé, amely éppen akkor születik meg, amikor odaajándékozod életed és meghalsz. Küldetésen legmagasztosabb órájában, mielőtt mindent beteljesítenél, azt kéred tőle, hogy fogadjon el mindannyiunkat; és csak ezután kérsz minket, hogy fogadjuk el őt. Az anya ugyanis mindig előttünk van. A kánai menyegzőn még téged is megelőzött.

Ó, Mária, tekints gyöngéden mindannyiunkra, de legfőképp arra a túlságosan is sok édesanyára, aki ma is —hozzád hasonlóan— letartóztatva, megkínózva, elítélve, megölve látja a gyermekét. Tekints gyöngéden az anyákra, akiket éjnek idején riaszt fel egy szívfacsaró üzenet, és azokra, akik kórházban virrasztanak haldokló gyermekük mellett. Nekünk pedig adj anyai szívet, hogy megértsük és osztozzunk a többiek fájdalmában, hogy ily módon is megtanuljuk, mit jelent szeretni.

Imádkozzunk és mondjuk: *Vigasztald meg, ó, anyánk!*

Az anyákat, akik elvesztették gyermekeiket: *Vigasztald meg, ó, anyánk!*

Az árvákat, különösen a hadiárvákat: *Vigasztald meg, ó, anyánk!*

A migránsokat, a kitelepítetteket és a menekülteket: *Vigasztald meg, ó, anyánk!*

A kínzást és igazságtalan büntetést elszenvedőket: *Vigasztald meg, ó, anyánk!*

A reményteleneket, akik elvesztették az élet értelmét: *Vigasztald meg, ó, anyánk!*

Azokat, akik egyedül halnak meg: *Vigasztald meg, ó, anyánk!*

V. állomás: Cirenei Simon segít Jézusnak a keresztet hordozni

A Márk szerinti evangéliumból (15,21)

Cirenei Simont, Alexander és Rúfusz atyját, aki a mezőről jövet éppen arra járt, arra kényszerítették, hogy vigye a keresztyét.

Assisi Szent Ferenc írásaiból (Amm XVIII,1: FF 167)

Boldog az ember, aki támaszt nyújt felebarátjának törekénységében, azokban a dolgokban, amelyekben ő is szeretne támaszra lelni, hogyha hasonló helyzetbe kerül.

Cirenei Simon nem önkéntes volt. Nem önként figyelt fel rád, Jézus, hogy segítsen a kereszthordozásában. Valószínűleg alig tudta, ki vagy. Mégis megváltozott benne valami, amikor segített neked a kereszthordozásában, olyannyira, hogy később fiainak, Alexandernak és Rúfusznak is át fogja adni ennek a veled együtt megtett útnak a mélységes értelmét, ők pedig húsvétod tanúivá lesznek majd az első keresztény közösségben.

Ma is van rengeteg olyan ember, aki a világ legkülönbözőbb részein vállalkozik arra, hogy valami jót tegyen a többiekért. Sok ezer önkéntes van, aki a legszélsőségebb körülmények között kockáztatja az életét, hogy segítsen annak, akinek ételre, oktatásra, gyógyszerre, igazságszolgáltatásra van szüksége. Sokan közülük nem is hisznek benned, bár – még ha öntudatlanul is – neked segítenek a kereszthordozásában, miközben kézzel foghatóan gondot viselnek másokra, valójában – megint csak – terólad gondoskodva.

Add, Urunk, hogy mi is megtanuljuk felkínálni azt a támogatást felebarátainknak, amelyet szeretnénk megkapni akkor, amikor ugyanolyan helyzetbe kerülünk. Segítség, hogy empatikus és együttérző emberek legyünk – ne szóval, hanem tettekkel és igazságban.

Imádkozzunk és mondjuk: *Tégy minket figyelmessé, Urunk!*

Az emberekre, akikkel találkozunk: *Tégy minket figyelmessé, Urunk!*

A szegényekre, a szenvedőkre és az eldobottakra: *Tégy minket figyelmessé, Urunk!*

Az egyedül és gondoskodás nélkül maradottakra: *Tégy minket figyelmessé, Urunk!*

A hátramaradottakra és elesőkre: *Tégy minket figyelmessé, Urunk!*

A meghallgatást nem találókra: *Tégy minket figyelmessé, Urunk!*

VI. állomás: Veronika kendőt nyújt Jézusnak

A János szerinti evangéliumból (12,20–21)

Azok között, akik fölmentek, hogy imádkozzanak az ünnepen, volt néhány görög is. Ezek odamentek Fülöphöz, aki a galileai Betsaidából való volt, és kérték őt: „Uram, látni szeretnénk Jézust!”

Assisi Szent Ferenc írásaiból (Pat 4: FF 269)

Jöjjön el a te országod: hogy kegyelmed által te uralkodjál bennünk és mi eljussunk a te országodba, ahol fátyol nélkül látunk, tökéletesen szeretünk téged s tökéletes a veled való közösség, végtelen a fölötted érzett öröm.

Akiről a zsoltáros úgy énekelt, mint aki „ékesebb az emberek fiainál” (Zsolt 45,3), most annak a szenvedő szolgának a vonásait viseli, akiről így prófétált Izajás: „nem volt szép alakja, sem ékessége, hogy megnézzük őt, a külsejére nézve nem volt vonzó” (Iz 53,2).

Veronika őrzi képmásodat, Jézus. A szeretet gesztusa révén tett szert rá: megtörölte vérrel-porral lepott arcodat. Veronika nem egy beállított kép emlékét hagyta ránk, hanem a fájdalmak férfinak vonásait, aki saját sebei által gyógyított meg minket.

Segíts, Jézusunk, hogy tápláljuk magunkban arcod látásának vágyát. Add meg a kegyelmet, amelyet megadtál az apostoloknak, akik fényben és színeváltozottan láthattak téged. De legfőképp segíts, hogy annyira figyelmes szemünk legyen, mint Veronikának, aki eltorzult szépségedben is fel tudott ismerni téged. És tégy minket képessé arra, hogy ma is megtöröljük arcodat, amelyet még mindig vér és por lep, szétroncsol minden olyan tett, amely lábbal tiporja bármelyik ember méltóságát.

Imádkozzunk és mondjuk: *Segíts, hogy felismerjünk téged, Jézus!*

Amikor arcod eltorzult: *Segíts, hogy felismerjünk téged, Jézus!*

Minden előítélet által sújtott emberben: *Segíts, hogy felismerjünk téged, Jézus!*

A méltóságától megfosztott szegényben: *Segíts, hogy felismerjünk téged, Jézus!*

Az emberkereskedelem áldozatául esett és rabszolgaságba taszított nőkben: *Segíts, hogy felismerjünk téged, Jézus!*

A gyermekkoruktól megfosztott kicsinyekben, akinek megrontották a jövőjét: *Segíts, hogy felismerjünk téged, Jézus!*

VII. állomás: Jézus másodszor esik el

A János szerinti evangéliumból (13,3–5)

Jézus – tudva, hogy mindent kezébe adott az Atya, és hogy Istentől jött el és Istenhez megy – fölkelt a vacsorától, letette felsőruháit. Fogott egy kendőt és magára kötötte. Azután vizet öntött a mosdótálba, és mosni kezdte a tanítványok lábát, majd a derekára kötött kendővel megtörölte.

Assisi Szent Ferenc írásaiból (Rnb V, 13-14: FF 20)

Egyetlen testvér se tegyen vagy mondjon bármi rosszat a másíknak; inkább a Szentlélektől neki ajándékozott szeretet által jóakarattúan szolgálják egymást és kölcsönösen engedelmeskedjenek egymásnak.

Jézus, egész életed folyamatos lehajlás és aláereszkedés volt. Amikor az utolsó vacsorán megmostad tanítványaid lábát, példát, tanítást és próféciát adtál nekünk: a szolgálat példáját, a testvéri szeretet tanítását és az élet odaajándékozásának próféciáját. Assisi Ferencet olyannyira szíven ütötte ez a te aláereszkedésed, hogy azt ajánlotta, mossuk meg kölcsönösen egymás lábát, vagyis álljunk készen testvéreink szolgálatára. És azt akarta, hogy ezt az evangéliumi szakaszt olvassák fel neki nyolcszáz évvel ezelőtt október 3-án este, kevéssel a halála előtt.

A végsőíig szeretél minket, egészen életed értünk való odaadásáíig. Ez magában foglalta feltámadásod próféciáját, mivel az ily nagy szeretet erősebb a halálnál. Egy ily nagy szeretet kinyilatkoztatja a szeretet végső értelmét: elvezet minket magának Istennek az életébe.

Jézus, amikor elesel, azért teszed, hogy felemelj minket bukásainkból. Amikor elesel, azért teszed, hogy könnyíts azon, akit földre sújt az igazságtalanság, a hazugság, a kizsákmányolás és az erőszak bármely formája, a nyomoré, amelyet egy olyan gazdaság teremt, amely nem a közjóra, hanem az egyéni haszonra irányul. Amikor elesel, azért teszed, hogy engem is felemelj.

Imádkozzunk és mondjuk: *Emelj fel minket, Urunk!*

Amikor összetörnek minket tévedéseink: *Emelj fel minket, Urunk!*

Amikor nyomaszt minket a felelősség súlya: *Emelj fel minket, Urunk!*

Amikor depresszióba zuhanunk: *Emelj fel minket, Urunk!*

Amikor nem tudunk megfelelni a döntéseinknek: *Emelj fel minket, Urunk!*

Amikor függőségbe esünk: *Emelj fel minket, Urunk!*

VIII. állomás: Jézus találkozik a jeruzsálemi asszonyokkal

A Lukács szerinti evangéliumból (23,27–31)

Nagy népsokaság követte őt, köztük asszonyok is, akik jajgattak és sírtak miatta. Jézus odafordult hozzájuk, és így szólt: „Jeruzsálem leányai, ne miattam sírjatok! Magatokat sirassátok és gyermekeiteket! Mert jönnek majd napok, amikor azt mondják: »Boldogok a meddők, az anyaméhek, amelyek nem szültek, és az emlők, amelyek nem szoptattak!« Akkor elkezdik majd mondani a hegyeknek: »Szakadjatok ránk!« És a halmoknak: »Takarjatok el minket!« Mert ha a zöldellő fával ezt teszik, mi lesz a szárazzal?»

Assisi Szent Ferenc írásaiból (Pater 5: FF 270)

Legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is: hogy teljes szívükből szeressünk téged, mindig rád gondolva; egész lelkükből, mindig rád vágyakozva; teljes elméikből, feléd irányozva minden szándékunkat és mindenben a te tiszteletedet keresve; és teljes erőnkéből, minden energiánkat és lelkünk-testünk minden érzékét a te szereteted, s nem valami egyéb dicséretére felajánlva; és hogy úgy szeressük felebarátainkat, mint önmagunkat, erőnk szerint mindenkit a te szereteted felé vonzva, úgy örülvén a másik javának, mintha az a miénk volna, a rosszban pedig együtt szenvedve velük, nem okozván senkinek semmiféle sértést.

Jézus, az asszonyok mindig követtek és segítettek téged, már igehirdetésed kezdetétől fogva. Most is itt vannak, a keresztnél. Ahol szenvedés vagy szükség van, ott vannak az asszonyok: a kórházakban és az idősek otthonaiban, a terápiás és befogadó közösségekben, a legterhezebb fiatalok családotthonaiban, a háborús- és konfliktuszónákban, hogy segítsék a sebesülteket és vigasztalják a túlélőket.

Az asszonyok komolyan vettek téged; komolyan vették a te kemény szavaidat is: évszázadok óta siratják önmagukat és gyermekeiket, akiket elhurcoltak és bebörtönöztek egy tüntetés során, akiket deportáltak az együttérzést nem ismerő politikák, akik hajótörést szenvedtek a remény reménytelen útjain, akiket megtizedeltek a háborús zónákban, elpusztítottak a megsemmisítő-táborokban. Az asszonyok továbbra is sírnak. Urunk, adj nekünk is együttérző szívet, anyai szívet, képességet arra, hogy átérezzük mások szenvedését. Adj nekünk még könnyeket, Urunk, hogy ne oldjuk fel lelkiismeretünket a közömbösség ködében és továbbra is emberek maradjunk!

Imádkozzunk és mondjuk: *Adj nekünk könnyeket, Urunk!*

Hogy megsirassuk a háborúk katasztrófáit: *Adj nekünk könnyeket, Urunk!*

Hogy megsirassuk a mészárlásokat és népiirtásokat: *Adj nekünk könnyeket, Urunk!*

Hogy együtt sírjunk az asszonyokkal és feleségekkel: *Adj nekünk könnyeket, Urunk!*

Hogy megsirassuk a hatalmaskodók cinizmusát: *Adj nekünk könnyeket, Urunk!*

Hogy megsirassuk saját közömbösségünket: *Adj nekünk könnyeket, Urunk!*

IX. állomás: Jézus harmadszor esik el

A János szerinti evangéliumból (14,6–7)

Jézus azt felelte Tamásnak: „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak általam. Ha engem megismertetek volna, Atyámat is ismernétek. De mostantól fogva ismeritek és láttátok őt.”

Assisi Szent Ferenc írásaiból (Rnb XXIII, 3: FF 64)

Hálát adunk neked, mert ahogy megteremtettél minket Fiad által, úgy szent szereteted által, amellyel szerettél minket, megadtad a valóságos Isten és valóságos ember születését a dicsőséges, mindenkor szűz Máriától, és az ő keresztje, vére és halála által meg akartál váltani minket a rabszolgaságból.

Te, aki „úton születél meg értünk” (S. Francesco, UffPass XV,7: FF 303), most harmadízben esel el a Via Dolorosán, amely a Kálváriára visz.

Háromszori elesésed arra emlékeztet minket, hogy nincsen olyan esésünk, amelyben ne lennél mellettünk. Igen, mivel te mellettünk vagy minden törekvésünkben, fel tudsz, fel is akarsz emelni minket minden esésünkből, hisz azt akarod, hogy veled együtt mindannyian eljuthassunk az Atyához és megtaláljuk az életet, az igazit, az örökkévalót, amelyet semmi és senki nem tud többé elragadni tőlünk.

Nyomodban járva nem számít, hányszor esünk el, csakis az számít, hogy Te itt vagy mellettünk és kész vagy arra, hogy mindig újra felemelj minket, számtalanszor, mivel szereteted, megbocsátásod, irgalmasságod végtelenül nagyobb a mi törekvésünkknél.

Légy segítségünkre hitetlenségünkben és add meg nekünk a kegyelmet, hogy higgyük: fel tudsz emelni minket.

Imádkozzunk és mondjuk: *Használd fel minket, Urunk!*

Hogy felemeljük mindazokat, akik elesnek: *Használd fel minket, Urunk!*

Hogy felemeljük azokat, akik a földön maradnak: *Használd fel minket, Urunk!*

Hogy felemeljük a legtörekényebbeket: *Használd fel minket, Urunk!*

Hogy felemeljük azokat, akikről azt gondoljuk, „magunknak keresték a bajt”: *Használd fel minket, Urunk!*

Hogy felemeljük azokat, akiket menthetetlennek tartunk: *Használd fel minket, Urunk!*

X. állomás: Jézust megfosztják a ruháitól

A János szerinti evangéliumból (19,23–24)

A katonák pedig, miután megfeszítették Jézust, fogták a ruháit, elosztották négy felé, minden katonának egy részt, azután fogták a köntöst is. A köntös azonban varratlan volt, felülről az aljáig egy darabban szőve. Ezért azt mondták egymásnak: „Ezt ne vágjuk szét, inkább vessünk rá sorsot, kié legyen!” Ez azért történt, hogy beteljesedjék az Írás, amely így szól: „Elosztották maguk között ruháimat, és köntösömre sorsot vetettek.” A katonák tehát ezt tették.

Assisi Szent Ferenc írásaiból (LOrd, 28-29: FF 221)

Nézzétek, testvérek, Isten alázatát, és nyissátok meg előtte szíveteket; alázkodjatok meg ti is, hogy ő felmagasztaljon titeket. Ne tartsatok meg tehát magatokból semmit, hogy mindannyiótokat és teljesen befogadjon Az, aki mindent felkínál nektek.

Jézus, te magad döntöttél úgy, hogy lecsupaszítod magad isteni dicsőségedből, így magadra öltve „emberségünk és törékenységünk valódi testét” (S. Francesco, 2 Lfed 4: FF 181). Most pedig letépik rólad ruháidat, kegyetlenül meg akarnak alázni téged, megfosztva emberi méltóságodtól is. Ez a próbálkozás folytonosan megismétlődik napjainkban is. Így tesznek a tekintélyelvű rezsimiek, amikor arra kényszerítik a foglyokat, hogy félmeztelenül legyenek egy csupasz cellában vagy egy udvaron. Így tesznek a kínzók, akik nem elégednek meg a ruháktól való megfosztással, de letépik a bőrt és húst is. Így tesznek azok, akik engedélyezik és gyakorolják az átkutatásnak és a kontrollnak az emberi személy méltóságát tiszteletben nem tartó formáit. Így tesznek az erőszaktevők és bántalmazók, akik tárgyként kezelik áldozataikat. Így tesz az élményipar, amikor a meztelenség révén akar még néhány nézővel többet szerezni. Így tesz az információs világ, amikor lemezteleníti az embereket a közvélemény előtt. Olykor így teszünk mi is kíváncsiságunk révén, amely nem tiszteli sem mások szemérmét, sem intimitásukat vagy diszkréciójukat.

Emlékeztess, Urunk, hogy valahányszor nem ismerjük el mások méltóságát, a miénk is homályba borul, és mindannyiszor, amikor embertelen viselkedést engedünk vagy gyakorlunk a másikkal szemben, mi magunk válunk kevésbé emberivé.

Imádkozzunk és mondjuk: *Öltöztess fel újra minket, Jézus!*

Végtelen alázatoddal: *Öltöztess fel újra minket, Jézus!*

A minden emberrel szembeni tisztelettel: *Öltöztess fel újra minket, Jézus!*

A együttérzéssel: *Öltöztess fel újra minket, Jézus!*

A megújult szeméremérzettel: *Öltöztess fel újra minket, Jézus!*

Minden ember méltósága megvédésének erejével: *Öltöztess fel újra minket, Jézus!*

XI. állomás: Jézust a keresztre szögezik

A János szerinti evangéliumból (19,17–19)

Jézus pedig keresztyét hordozva kiment az úgynevezett Koponyahelyre, amelyet héberül Golgotának hívnak. Ott keresztre feszítették őt, és vele másik kettőt kétfelől, Jézust pedig középen. Pilátus egy feliratot is készíttetett, és a keresztre helyezettette. Ez volt ráírva: „A Názáreti Jézus, a zsidók királya.”

Assisi Szent Ferenc írásaiból (Cant 23-26: FF 263)

Áldott légy, Uram, / mindazokért, kik szeretetedért másoknak megbocsátanak, / és bajban, megpróbáltatásban kitartanak! / Boldogok, kik békességgel tűrnek, / győzelmi koszorút kapnak, Magasságos, tőled!

Jézus, gonosztevőként a keresztre szögezve, ám mégis királyi méltóságot kinyilvánító felirattal megmutatod nekünk, milyen a hiteles hatalom. Nem azé, aki úgy tartja, halált kiszabva szabadon rendelkezhet mások életéről, hanem azé, aki valóban le tudja győzni a halált, odaadva a saját életét, és a halál elfogadásával meg tudja adni az életet. Kinyilvánítod, hogy a hiteles hatalom nem azé, aki érvényesülése érdekében erőt és erőszakot alkalmaz, hanem azé, aki képes magára venni az emberiség rosszságát, a miénket, az enyémet; és a megbocsátásban megnyilvánuló szeretet erejével el tudja törölni azt. Te Király vagy és a keresztről uralkodsz: nem a hadak látszólagos erejével élsz, hanem a szeretet látszólagos erőtlenségével, amely engedi felszögezni magát. Te Király vagy és kereszted válik a tengellyé, amelyen megfordul a történelem és az egész univerzum, hogy ne zuhanjon alá a pokolba és a szeretésre való képtelenségbe.

Te, megfeszített Király, arra emlékeztetsz minket, hogy ha részesei akarunk lenni királyi mivoltodnak, akkor nekünk is meg kell tanulnunk a szeretetből fakadó megbocsátást s a béke támogatását az élet nehézségei közepette, mivel nem az erő általi szeretet, hanem a szeretet ereje az, ami győz.

Imádkozzunk és mondjuk: *Taníts minket szeretni!*

Amikor igazságtalanságot szenvedünk el: *Taníts minket szeretni!*

Amikor bosszúra vágyunk: *Taníts minket szeretni!*

Amikor megkísért minket az erőszak: *Taníts minket szeretni!*

Amikor lehetetlennek tartjuk a megbocsátást: *Taníts minket szeretni!*

Amikor keresztre feszítettnek érezzük magunkat: *Taníts minket szeretni!*

XII. állomás: Jézus meghal a kereszten

A János szerinti evangéliumból (19,28–30)

Ezután Jézus, aki tudta, hogy már minden bevégeztetett, hogy beteljesedjék az Írás, így szólt: „Szomjazom!” Volt ott egy ecettel teli edény. Ezért ecettel telt szivacsot tűztek egy izsópra, és a szájához nyújtották. Amikor Jézus az ecetet megízlelte, azt mondta: „Beteljesedett!” És fejét lehajtva kilehelte lelkét.

Assisi Szent Ferenc írásaiból (2Lfed 11-13: FF 184)

Az Atyának az volt az akarata, hogy áldott és dicsőséges Fia, akit nekünk ajándékozott és aki értünk született, felajánlja áldozatul magát a saját vére árán a kereszti oltárán, nem önmagáért, hiszen ő általa teremtetett minden, hanem bűneink kiengeszteléséül, példát adva nekünk, hogy mi is kövessük őt.

„Beteljesedett!” Ez nem azt jelenti, hogy mindennek vége, hanem hogy az indítók, amely miatt te, Jézus, egy lettél közülünk, elérte a célját: beteljesítetted a küldetést, amelyet az Atya bízott rád és most visszatérhetsz hozzá és magaddal vihetsz minket is.

Mostantól tudjuk: ha engedjük, hogy te vonzzál bennünket, terád emelve tekintetünket az előtt találjuk magunkat, aki kiengesztel minket, aki megszünteti adósságunkat, aki bevezet minket a Szentélybe, amely nem más, mint Istennek az élete. Az előtt találjuk magunkat, aki megvalósítva a megtestesülés célját megadja nekünk a lehetőséget, hogy megvalósítsuk saját életünk mélyiséges célját: hogy Isten gyermekeivé, Isten mesterműveivé legyünk.

Segíts, Urunk, hogy befogadjuk a Szentlélek ajándékát, akit már kereszthalálod órájában kiárasztottál ránk, és add, hogy veled együtt mi is átléphessünk ebből a világból az Atyához.

Imádkozzunk és mondjuk: *Add nekünk Lelkedet, Urunk!*

Hogy új teremtménnyé legyünk és Istenben éljünk: *Add nekünk Lelkedet, Urunk!*

Hogy megtapasztaljuk, eltörölték adósságunkat: *Add nekünk Lelkedet, Urunk!*

Hogy így imádkozhassunk, „Abbá, Atyánk”: *Add nekünk Lelkedet, Urunk!*

Hogy minden embert testvérként fogadjunk: *Add nekünk Lelkedet, Urunk!*

Hogy felfedezzük az élet végső értelmét: *Add nekünk Lelkedet, Urunk!*

XIII. állomás: Jézus testét leveszik a keresztről

A János szerinti evangéliumból (19,38–39)

Ezek után az Arimateából való József, aki a zsidóktól való félelmében csak titokban volt Jézus tanítványa, megkérte Pilátust, hogy levehesse Jézus testét. Pilátus megengedte. Elment tehát, és levette a testet. Eljött Nikodémus is, aki először éjszaka ment hozzá, s mirha- és áloékeveréket hozott, körülbelül száz fontnyit.

Assisi Szent Ferenc írásaiból (Cant 27-31: FF 263)

Áldott légy, Uram, / a testi halálért, a mi nővérünkért, / Akitől élő ember el nem futhat. / Akik halálos bűnben halnak meg, jaj azoknak! / És boldogok, kik magukat megadták Te szent akaratomnak. / A második halál nem fog fájni azoknak.

Alig halt meg Jézus, és halála máris elkezd megteremni az első gyümölcsöket. Arimateai József és Nikodémus, akik Jézus tanítványai voltak, de csak titokban, mert féltek a nyilvánosság elé lépni, most mégis elég bátrak, hogy elmenjenek Pilátushoz, elkérni a testét. Az emberi kegyesség tettét viszik végbe így: levesznek a keresztről egy elítéltet és méltósággal, ékesen eltemetik őt.

Nem lenne szabad, hogy valaha is legyenek vissza nem adott és el nem temetett holttestek: nem lenne szabad, hogy az elítéltek anyái, rokonai és barátai valaha is arra kényszerüljenek, hogy megalázkodjanak a hatóság előtt, így járva ki egy hozzátartozójuk meggyötört maradványainak a kiadását. Egy halott teste is megőrzi a személy méltóságát és nem lehet meggyalázni, elrejtteni, megsemmisíteni, visszatartani, vagy az illő temetéstől megfosztani azt. Nem csak a tisztességes ember teste, de még egy bűnöző teste is tiszteletet érdemel.

Jézusom, téged igaztalanul fogtak el, kínoztak meg, ítélték el, adtak halálra és öltek meg, ám testedet visszaadták és tiszteletben részesítették; add, hogy az élők iránti tiszteletet elvesztett korunk legalább a holtak iránti tiszteletet megőrizze.

Imádkozzunk és mondjuk: *Taníts meg minket a kegyességre!*

Hogy átérezzük a bebörtönzöttek szenvedését: *Taníts meg minket a kegyességre!*

Hogy szolidárisak legyünk a politikai foglyokkal: *Taníts meg minket a kegyességre!*

Hogy megértsük a túsok rokonait: *Taníts meg minket a kegyességre!*

Hogy megsirassuk a romok alá temetett holtakat: *Taníts meg minket a kegyességre!*

Hogy tiszteletet tanúsítsunk minden megholttal szemben: *Taníts meg minket a kegyességre!*

XIV. állomás: Jézus testét sírba teszik

A János szerinti evangéliumból (19,40–42)

[Arimateai József és Nikodémus] Fogták tehát Jézus testét, és a fűszerekkel együtt gyolcsruhákba göngyölték, ahogy a zsidóknál temetni szokás. Azon a helyen, ahol felfeszítették őt, volt egy kert, és a kertben egy új sírbolt, amelyben még senki sem feküdt. Mivel a sír közel volt, a zsidók készületi napja miatt oda helyezték Jézust.

Assisi Szent Ferenc írásaiból (2Lfed 61-62: FF 202)

Annak, aki oly sokat szenvedett értünk, aki oly sok jóban részesített és fog a jövőben részesíteni minket, Istennek adjon minden teremtmény az égen, a földön, a tengerben és a mélységekben dicséretet, dicsőséget, tiszteletet és áldást, mivel ő a mi erőnk és erősségünk, ő, aki egyedül jó, egyedül felséges, egyedül mindenható, csodálatos, dicsőséges és egyedül szent, méltó a dicséretre és áldott mindörökkön örökké. Ámen.

Egy kertben, az Édenben kezdődött minden, amelyet az ősszüzők ajándékba és megőrzésre kaptak, és ahonnan kiűzettek, mivel nem bíztak Istenben. Egy kertben kezdődik újra minden, ahol eltemették Jézust és ahol feltámadt: ezen a helyen a régi, törékeny és halandó teremtmény átalakul az új teremtménybe, amely részesedik magának Istennek az életében. Ez a hely a kapu, amelyen keresztül Jézus alászállt a poklokra és belépett a Paradicsomba, amely most már nem földi és időbeli, hanem égi és végérvényes. Ez a kegyesség utolsó gesztusának és a Krisztus holtteste fölött hullajtott utolsó könnyeknek a helye. Ez az Feltámadottal való első találkozás helye, aki immár örökre él, s akit csak akkor lehet felismerni, amikor a nevünkön szólít minket és megnyitja a szemeinket. Lehetetlen tartóztatni őt. Ez az a hely, ahol Mária Magdolna megkapja a megbízást, hogy hirdesse: legyőzött a halál, mivel a názáreti Jézus már feltámadt, ő az Úr, az Élő, aki többé nem hal meg. Azóta – a keresztségnek hála – mi is eltemetkezünk Jézussal ugyanebben a kertben, abban a biztos reményben, hogy Az, aki feltámasztotta Krisztust a halottak közül, a mi halandó testeinknek is megadja az életet a Szentlélek által, aki bennünk lakik (vö. Róm 8,11). Hálát adunk neked, Urunk, hogy biztos alapot adtál az örök életre szóló reményünknek!

Imádkozzunk és mondjuk: *Jöjj el, Urunk, Jézus!*

Hogy újra velünk sétálj a kertben: *Jöjj el, Urunk, Jézus!*

Hogy letöröld szemeinkről a könnyeket: *Jöjj el, Urunk, Jézus!*

Hogy nekünk ajándékozd a biztos reményt: *Jöjj el, Urunk, Jézus!*

Hogy elgördítsd a szívünkre nehezedő követ: *Jöjj el, Urunk, Jézus!*

Hogy megláthassuk a Paradicsomot: *Jöjj el, Urunk, Jézus!*

XIV. Leó pápa:

A Via Crucis végén imádkozzuk el Szent Ferenc imáját, amely arra hív, hogy az Atyával, a Fiúval és a Szentlélekkel egyesítő szeretetkapcsolatba való fokozatos bevonódás útján járásként éljük az életünk.

Mindenható, örök, igazságos és irgalmas Isten, add meg nekünk, nyomorúságos embereknek, hogy szeretetedért mindig azt tegyünk, amiről tudjuk, hogy megfelel akaratodnak, és mindig azt akarjuk, ami neked tetszik, hogy így bensőleg megtisztítva és bensőleg megvilágosítva és a Szentlélek tüzetől lángra lobbantva nyomába szegődhessünk a te szeretett Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak, és kizárólag a te kegyelmedből eljuthassunk hozzád, ó, Fölséges, ki a tökéletes Háromságban és az egyszerű Egységben élsz és uralkodol és dicsőíttetsz, mindenható Istenünk, minden századokon át. Ámen. (LOrd 50-52: FF 233).

Zárjuk imánkat az ősi bibliai áldással (ld. Szám 6,24–26), amellyel Szent Ferenc szokta megáldani a testvéreket és az összes embert, mígnem végül teljesen az „ő” áldásává vált (ld. BfL: FF 262).

Az Úr legyen veletek.

℟. És a te lelkeddel.

Áldjon meg titeket az Úr és őrizzen meg titeket.

℟. Ámen.

Ragyogtassa rátok arcát az Úr és könyörüljön rajtatok.

℟. Ámen.

Fordítsa felétek arcát az Úr, és adjon békét tinéktek.

℟. Ámen.

És a mindenható Istennek,

az Atyának ✠ a Fiúnak ✠ és a Szentléleknek ✠

áldása szálljon le rátok és maradjon veletek mindenkor.

℟. Ámen.